

og man kan ikke undre sig over, at den undertiden, naar der er Modstand derimod, giver sig saadanne Udslag, som det sker, og at Arbejderne sige: nu ville vi ikke længere finde os deri, nu maa vi gaa vor Vej. Jeg siger, det kan ikke hindres, men naturligvis kunne disse Forhold som alle andre ledes.

Der har fra Arbejdsgiverforeningens Side til „De samvirkende Fagforbund“ været rettet den Forespørgsel, om vi ikke ville være i Stand til, lige saa vel som Arbejdsgiverne, at faa en saadan Kontrol indført, at ogsaa vi skulle give Tilladelse til enhver Arbejdsstandsning, selv en nok saa ringe. Vi have svaret, at det kunne vi ikke. Derpaa er vor Organisation ikke bygget, og derpaa kan den ikke bygges. Arbejdsgivernes Tal ere betydeligt mindre end Arbejdernes, og den Tilvækst, vi faa af unge Mennesker, unge Arbejdere, der drages ind i Produktionen, ville vi naturligvis drage ind i Organisationerne, men det er ikke altid saadan for dem lige straks at forstaa det komplicerede Maskineri, som vort Fagforeningsvæsen faktisk nu er. I tidligere Tid strejkede man paa den Maade, at 5—10—20 Mennesker sluttede sig sammen. Sejrede man, var det godt, sejrede man ikke, var det Bal forbi. Nu kræves der Iagttagelse af visse Former, ofte et vist juridisk Kendskab, i alt Fald en vis Form i den Optræden, der lægges for Dagen, og man kan ikke vente, at en Arbejder, der kommer lige fra en Lære, hvor han ikke har kunnet beskæftige sig med disse Forhold, hvor han maaske har gaaet som Fabriksdreng, skulde have de samme Forudsætninger som en Mand, der er moden nok til at drive selvstændig Forretning. Altsaa det Materiale, hvoraf Arbejderorganisationerne bestaa, kan naturligvis ikke være af den Beskaffenhed som det, Arbejdsgivernes Organisationer have, men vi have sagt: Lad os bygge videre paa det Grundlag, vi have bygget paa i adskillige Aar, lad os indenfor de forskellige Fag faa oprettet Voldgiftsretsregler, Regler for Behandling af faglig Strid. Vi maa ordne disse Sager og lade de paagældende selv være med til at ordne deres Forhold. Det virker i høj Grad opdragende, og jeg tør vel gaa ud fra, at Arbejdsgiverne selv ville erkende, at som Sagerne staa, er det ikke muligt at komme anden Vej ud.

Men jeg vil gerne citere en Udtalelse fra Arbejdsgiverne, fremsat under den skriftlige Forhandling, thi den vidner om en Forstaaelse af Forholdene. Man siger nemlig: „Arbejdsgiverne se meget vel og

erkende fuldtud det berettigede i, at der indenfor Arbejderne, som Stand, er en vis fortsat Bevægelse, en vis vedvarende Uro, som afføder Ønsker og Krav, hvis Formaal er at løfte Standen som saadan til større Delagtighed i Livets Goder.“ Og man siger videre: „Vi vide os fri for ethvert Forsøg paa at ville standse denne Bevægelse eller kvæle denne Uro.“ Jeg er aldeles ikke i Tvivl om, at den eller de, der have konciperet denne Udtalelse, have haft denne Opfattelse, men jeg er ikke sikker paa, at alle Arbejdsgiverne nære just denne Opfattelse. Jeg ved ogsaa, at der fra denne Side oftere er Tendens og Lyst til at ville standse, gerne at ville kvæle. Jeg vil haabe, at de Tanker, der have faaet Udtryk i disse Linier, bestandig maa staa Arbejdsgiverne for Øje, saa de fra deres Side ville være i Stand til at standse eller kvæle Bevægelser, der skulle have reaktionær Tendens. Det kan kun glæde os at se Udtalelser som denne fremsatte, fordi den i alt Fald vidner om Forstaaelse, og jeg er, som sagt, aldeles ikke i Tvivl om, at de, der have fremsat den, have haft den fulde Forstaaelse af, hvordan Forholdene ere. Man har regnet med Realiteterne, Rundetaarn staar der, det kunne vi ikke flytte, vi lade det staa, altsaa regne vi med det i Fremtiden.

Men selv om man nu har udtalt dette, er der altid nogen Uenighed om Tempoet, om den Fart, hvori dette Fremskridt, denne fortsatte Bevægelse skal gaa, hvor vidt Ønskerne skulle opfyldes, hvor gerne man vil opfylde Kravene o. s. v., og hvor hurtigt Standen som saadan skal løftes til større Delagtighed i Livets Goder. Det er naturligvis denne Uenighed om Tempoet, der kan afføde Stridighederne. Jeg tror, som sagt, at der ikke, som Sagen ligger nu, er nogen større Fare for saadanne Udslag, som man er bange for. Men naar man har villet paastaa, at der i de senere Aar har været mere Uro end tidligere, er det en Fiktion, en stor Fiktion. Den Uro, som Arbejdsgiverne skrive om til „De samvirkende Fagforbund“, har selvfølgelig altid været til Stede og i højere Grad, kan jeg godt sige, tidligere end nu. Den er maaske ikke kommen saa meget frem paa Overfladen, som den kommer nu. (Fraenkel: Jo!) Nej, aldeles ikke, det kender jeg dog en lille Smule til, og jeg skal sige det ærede Medlem, der afbryder mig, hvordan det hænger sammen.

I sin Tid, da Arbejderne begyndte at organisere sig i enkelte Fagforeninger, i løst sammenhæftede Forbund, strejkedes